

**ZAVOD ZA STATISTIKU
CRNE GORE**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU
PROGRAMA STATISTIČKIH ISTRAŽIVANJA
PROIZVOĐAČA ZVANIČNE STATISTIKE
2009 – 2013. GODINE**

Podgorica, april 2014. godine

Sadržaj

Izveštaj o izvršenju Programa statističkih istraživanja proizvođača zvanične statistike 2009 – 2013. godine	3
Zavod za statistiku	4
Ministarstvo finansija.....	6
Centralna banka Crne Gore	7
Uprava carina.....	8
Institut za javno zdravlje Crne Gore	8
Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	9
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore.....	9
Poreska uprava.....	10
Komisija za hartije od vrijednosti	10

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU PROGRAMA STATISTIČKIH ISTRAŽIVANJA PROIZVOĐAČA ZVANIČNE STATISTIKE 2009-2013. GODINE

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike članom 26 („Sl.list Crne Gore” broj 18/12 od 30.03.2012. godine) definisana je obaveza proizvođača zvanične statistike da u zakonski definisanom roku dostave izvještaj o izvršenju Programa statističkih istraživanja. Izvještaj se dostavlja Vladi Crne Gore radi razmatranja, odnosno usvajanja.

Izvještaj pruža informacije o realizovanim i nerealizovanim statističkim istraživanjima proizvođača zvanične statistike definisanih u koloni Razvojni ciljevi, shodno Programu statističkih istraživanja za 2009-2013. godinu (u daljem tekstu Program).

Proizvođači zvanične statistike

Članom 7 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl.list Crne Gore” broj 18/12 od 30.03.2012. godine), obuhvaćeni su sljedeći proizvođači zvanične statistike:

1. Organ uprave nadležan za poslove statistike
2. Centralna banka Crne Gore
3. Organ državne uprave nadležan za poslove finansija
4. Drugi proizvođači zvanične statistike određeni programom zvanične statistike

Proizvođači zvanične statistike su:

1. Zavod za statistiku (Organ uprave nadležan za poslove statistike)
2. Centralna banka Crne Gore
3. Komisija za hartije od vrijednosti
4. Uprava carina
5. Poreska uprava
6. Ministarstvo finansija
7. Fond penzijskog i invalidskog osiguranja
8. Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore
9. Institut za javno zdravlje Crne Gore

Program („Sl.list CG”, broj 17/09) je akt koji je donesen za period od pet godina i prvi put je donesen za sve proizvođače zvanične statistike. Sadrži pregled razvojnih ciljeva po sljedećim oblastima:

1. Podrška za statistički izlaz i tehničku infrastrukturu;
2. Demografija i društvene statistike;
3. Ekonomske statistika – Makroekonomska statistike;
4. Ekonomske statistike – Poslovna statistika;
5. Ekonomska statistika – Monetarna, finansijska i trgovinska statistika i bilans plaćanja;
6. Monetarna i finansijska statistika i statistika trgovine i bilansa;
7. Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov;
8. Višedomenska statistika.

ZAVOD ZA STATISTIKU

Programom je definisana nadležnost Zavoda za statistiku za 130 razvojna cilja. Od ukupnog broja realizovano je 88, u fazi realizacije je 32 i nerealizovano je 10 razvojna cilja.

Tabela.1. Pregled statističkih oblasti definisanih Programom

Redni broj	Statističke oblasti	Razvojni ciljevi	Realizovano	U fazi realizacije	Nerealizovano
1.	Podrška za statistički izlaz i tehničku infrastrukturu	6	4	2	-
2.	Demografija i društvene statistike	17	15	1	1
3.	Ekonomske statistika Makroekonomska statistike	10	6	2	2
4.	Ekonomske statistike Poslovna statistika	23	21	2	-
5.	Monetarna i finansijska statistika i statistika trgovine i bilansa	4	4	-	-
6.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	59	35	22	2
7.	Višedomenska statistika	11	3	3	5
	UKUPNO	130	88	32	10

Tabela 2. Nerealizovani razvojni ciljevi definisani Programom

Nerealizovani razvojni ciljevi Programa statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine	
1.	Tržište rada
	Struktura zarada
2.	Ekonomska statistika – Makroekonomska statistika
	Bilans stanja (uključujući osnovne fondove)
	Sektorski kvartalni računi
3.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
	Statistika šumarstva
	Godišnje istraživanje o ribarstvu
4.	Višedomenska statistika
	Zemljište
	Podržavanja primjene glavnih pokazatelja u domenu životne sredine
	Statistika voda
	Računi životne sredine i statistika troškova za zaštitu životne sredine
	Registar prostornih jedinica

Tržište rada

Istraživanje o strukturi zarada, kao najkompleksnije istraživanje iz oblasti zarada, nije realizovano zbog nedostatka ljudskih kapaciteta u tom periodu. Sprovođenje pilot istraživanja na malom uzorku planirano je u narednom periodu.

Ekonomska statistika – makroekonomska statistika

Bilans stanja (uključujući osnovne fondove) nije realizovano, jer se ne raspolaže sa izvorima podataka. Naime, bilans stanja se sastavlja za institucionalne jedinice, institucionalne sektore i za cijelupnu ekonomiju i njihovoj izradi predhodi izrađen cijeli set računa za sve institucionalne sektore. Bilans stanja je slijed računa gdje su prikazani konačni rezultati knjiženja u proizvodnji, raspodjeli i upotrebi dohotka i na računima akumulacije a i za njihovu kompilaciju za sada se ne raspolaže sa adekvatnim podacima. Podaci iz bilansa stanja preduzeća (nefinansijskog korporativnog sektora) su raspoloživi, ali neophodno je raspolagati i sa podacima o evidenciji državne imovine, neophodno je sprovesti kompletan popis i procjenu cjelokupne državne imovine.

Sektorski kvartalni računi nije realizovano jer se ne raspolaže sa izvorima podataka.

Zavod za statistiku sprovodi obračun kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP) po proizvodnom metodu primjenom indirektnog pristupa. Prvi rezultati kvartalnog BDP-a objavljeni su u septembru 2012.godine sa podacima 2011 godine u tekućim i stalnim cijenama, na nivou djelatnosti. Preduzete su aktivnosti za uvođenje obračuna QBDP-a po potrošnom metodu primjenom direktnog pristupa.

S obzirom da se trenutni obračun po proizvodnoj metodi sprovodi primjenom indirektnog pristupa, neophodno je razviti izvore podataka za prelazak na direktni pristup obračuna. Kada se stvore uslovi za primjenu direktnog pristupa obračuna QBDP, preduzeće se neophodne aktivnosti za uvođenje kvartalnih sektorskih računa.

Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov

Statistika šumarstva

U statistici šumarstva sprovodi se 9 redovnih istraživanja, kojima se obezbjeđuju podaci o površini šuma, proizvodnji šumskih sortimenata i dr.

Međutim, postojeća metodologija nije usklađena sa međunarodnom, zbog nedostatka ljudskih kapaciteta.

Godišnje istraživanje o ribarstvu

U okviru statistike ribarstva realizuju se 4 redovna istraživanja o ulovu i uzgoju ribe u rijekama, jezerima i morima, kao i o ribarskoj opremi i brodovima.

Godišnje istraživanje o preradi ribe, kao i izrada bilansa ribe nije realizovano zbog nedostatka ljudskih kapaciteta.

Višedomenska statistika

Zemljište

Dio podataka koji se odnosi na zemljište u poljoprivredi je prikupljen Popisom poljoprivrede 2010. godine, a dio podataka koji se odnosi na šumsko zemljište, kao podaci o promjeni namjene zemljišta, degradaciji, desertifikaciji, udio zemljišta prekriven šumom i procenat šume izložen defolijaciji nije realizovan zbog nedostatka kapaciteta u oblasti statistike šumarstva.

Podržavanja primjene glavnih pokazatelja u domenu životne sredine

Navedena statistička oblast je djelimično realizovana. Realizovane su aktivnosti vezane za obradu i odlaganje komunalnog otpada, kao i stvaranje i odlaganje opasnog otpada. Nijesu realizovane aktivnosti vezane za korišćene svježih voda, prečišćavanje otpadnih voda i računi za zaštitu životne sredine iz razloga nedostatka ljudskih kapaciteta.

Statistika voda

U okviru statistike voda sprovode se 4 redovna statistička istraživanja od kojih je jedno istraživanje usklađeno sa međunarodnim regulativama, dok ostala 3 istraživanja, nijesu usklađena iz razloga nedostatka ljudskih kapaciteta.

Računi životne sredine i statistika troškova za zaštitu životne sredine

Aktivnost kompletiranja baze podataka o računima za zaštitu životne sredine, nije realizovana iz razloga nedostatka ljudskih kapaciteta.

Registar prostornih jedinica

Navedena oblast je djelimično realizovana. Realizovane aktivnosti su vezane za pripremu metodologije za vođenje jedinstvene evidencije i registra prostornih jedinica kao i za reviziju dokumenata statističkih i popisnih krugova za Popis stanovništva, domaćinstava i stanova. Takođe, realizovan je dio koji se odnosi na grafičke podatke o prostornim jedinicama do nivoa statističkog kruga u digitalnom obliku. Razvoj ostalih ciljeva definisanih Programom (alfanumerički podaci o prostornim jedinicama do nivoa kućnog broja i povezivanje baze Registra prostornih jedinica sa ostalim statističkim bazama) zavise od razvoja ostalih institucija u sistemu, u ovom slučaju Uprave za nekretnine.

MINISTARSTVO FINANSIJA

Ukupan broj statističkih istraživanja predviđenih Programom zvanične statistike za period 2009 – 2013. godine u nadležnosti Ministarstva finansija je 2 i njihovu realizaciju je pratilo izvršenje Godišnjeg plana zvanične statistike za date godine.

Program statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine sadržao je odrednicu po kojoj su istraživanja koje sprovodi Ministarstvo finansija trebalo da se zasnivaju na standardu ESA 95 (Evropski sistem računovodstvenih standarda). Ovaj zahtjev nije ispunjen, jer nije bio u primjeni u ovom periodu od strane Ministarstva finansija.

Uvođenje ovog standarda je sastavni dio pregovaračkog poglavlja 18 – Statistika u procesu pristupanja Evropskoj uniji, pa je isti planiran u narednom periodu od 5 do 7 godina, zbog kompleksnosti procesa.

Tabela 3. Prikaz razvojnih ciljeva u nadležnosti Ministarstva finansija

Redni broj	Naziv razvojnog cilja u Programu statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine	Realizovano	Nerealizovano
1.	Analiza javnog duga	✓	
2.	Analiza konsolidovane javne potrošnje	✓	

CENTRALNA BANKA CRNE GORE

Ukupan broj statističkih istraživanja predviđenih Programom statističkih istraživanja za period 2009 – 2013. godine u nadležnosti Centralne banke Crne Gore je 8 i njihovu realizaciju pratio je Godišnji plan zvanične statistike za date godine. Od 2010. godine uvedeno je novo statističko istraživanje „Kreditno zaduženje rezidenata u inostranstvu“ dok se od 2011. godine više ne sprovodi posebno istraživanje „Novčane mase“.

Tabela 4. Prikaz razvojnih ciljeva u nadležnosti Centralne banke Crne Gore

Redni broj	Naziv razvojnog cilja u Programu statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine	Realizovano	Nerealizovano
1.	Novčana masa – mjesečno istraživanje	✓	
2.	Obavezna rezerva - mjesečno istraživanje	✓	
3.	Tržište novca - mjesečno istraživanje	✓	
4.	Bilans stanja banaka - mjesečno istraživanje	✓	
5.	Bilans stanja MFI – mjesečno istraživanje	✓	
6.	Kamatne stope banaka – mjesečno istraživanje	✓	
7.	Likvidnost bankarskog sistema - mjesečno istraživanje	✓	
8.	Platni bilans Crne Gore - mjesečno istraživanje	✓	

Nadležnost Centralne banke Crne Gore, Ministarstva finansija i Zavoda za statistiku

Tabela 5. Prikaz razvojnih ciljeva u nadležnosti Centralne banke Crne Gore, Ministarstva finansija i Zavoda za statistiku

Redni broj	Naziv razvojnog cilja u Programu statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine	Realizovano	Nerealizovano
1.	Finansijski računi		✓
2.	Računi ostalih promjena fondova		✓

Statistička istraživanja nijesu realizovana zbog neraspolaganja adekvatnim podacima. Preduzete su aktivnosti na pronalaženju rješenja u ovoj oblasti.

UPRAVA CARINA

Definisana klasifikacija Programom zvanične statistike za period 2009 – 2013. godine je realizovana za svaku navedenu godinu i objavljena na zvaničnom web sajtu Uprave carina Crne Gore www.upravacarina.gov.me

Tabela 6. Prikaz razvojnih ciljeva u nadležnosti Uprave carina Crne Gore

Redni broj	Naziv razvojnog cilja u Programu statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine	Realizovano	Nerealizovano
1.	Klasifikacija statistike robne trgovine Kombinovana nomenklatura – Carinska tarifa	✓	

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE CRNE GORE

Izvršenje Programa za period 2009 - 2013. godine u oblasti javnog zdravstva je u saglasnosti sa godišnjim planovima koji sadrže istraživanja, odnosno zdravstvene izvještaje koji su shodno relevantnoj zakonskoj regulativi u nadležnosti Instituta za javno zdravlje Crne Gore. S obzirom na rokove realizacije istraživanja, sva istraživanja su do 2013. godine realizovana, prema obrađenim izvještajima u Institutu za javno zdravlje Crne Gore i rokovima za njihovu obradu.

Tabela 7. Prikaz razvojnih ciljeva u nadležnosti Instituta za javno zdravlje Crne Gore

Redni broj	Naziv razvojnog cilja u Programu statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine	Realizovano	Nerealizovano
1.	Javno zdravlje	✓	
	- Izvještaj o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe	✓	
	- Izvještaj o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, flaširane, mineralne i izvorske vode	✓	
	- Izvještaj o radu i utvrđenim oboljenjima, stanjima i povredama u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti	✓	
	- Izvještaj o prijavljenim slučajevima i epidemijama zaraznih bolesti	✓	
	- Izvještaj o izvršenim obaveznim imunizacijama protiv zaraznih bolesti	✓	
	- Izvještaj o porođajima	✓	
	- Izvještaj o pobačajima	✓	
	- Izvještaj o organizaciji i radu bolnica	✓	
	- Izvještaj o liječenim pacijentima u službi za bolničko-stacionarno liječenje	✓	
	- Izvještaj o radu službe za transfuziologiju	✓	
	- Izvještaj o organizacionoj strukturi i kadrovima u zdravstvu	✓	

FOND ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE CRNE GORE

Realizaciju ciljeva definisanih Programom za period 2009 – 2013. godine Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore prati preko sljedećih indikatora:

- Broja osiguranih lica po opštinama, po osnovu osiguranja – zaposleni, nezaposleni, penzioneri, poljoprivrednici i ostali po polu i,
- Prihodi i rashodi prema klasifikaciji finansijskih podataka Fonda sa finansijskim rezultatom, prihodi po izvorima i rashodima po namjeni trošenja.

U skladu sa Programom za period 2009 – 2013. godine i potrebama Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, sprovedena su sljedeća statistička istraživanja:

Tabela 8. Prikaz istraživanja u nadležnosti Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore

Red. br.	Naziv istraživanja	Godina				
		2009	2010	2011	2012	2013
1.	Izveštaj o zdravstvenim osiguranim licima po osnovu osiguranja	Realizovano	Nerealizovano	Nerealizovano	Nerealizovano	Nerealizovano
2.	Izveštaj o osiguranicima - zaposleni	Realizovano	Nerealizovano	Nije planirano	Nije planirano	Nije planirano
3.	Izveštaj o osiguranicima zaposleni po djelatnostima	Realizovano	Nerealizovano	Nije planirano	Nije planirano	Nije planirano
4.	Izveštaj o rashodima i приходima Fonda	Realizovano	Realizovano	Realizovano	Realizovano	Realizovano
5.	Izveštaj o osiguranim licima po međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju	Realizovano	Realizovano	Realizovano	Realizovano	Realizovano
6.	Izveštaj o liječenju u inostranstvu	Realizovano	Realizovano	Nije planirano	Nije planirano	Nije planirano

Navedeni izvještaji realizovani su u potpunosti u 2009. godini, a dio njih je realizovan u ostalim godinama definisanim Programom za period 2009 – 2013. godine. Nijesu realizovani izvještaji koji se odnose na zdravstveno osigurana lica jer je od 01.03.2010. godine otpočeo sa realizacijom projekat objedinjene registracije i naplate poreza i doprinosa u Poreskoj upravi pa se shodno Zakonu o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa („Sl.list CG“ br. 29/05 i 40/11) i Pravilniku o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u centralni registar („Sl.list CG“, br. 10/10 i 32/10) sve prijave i odjave dostavljaju Poreskoj upravi.

Za Izvještaj o liječenju osiguranika u inostranstvu u Fondu je procjenjeno da ga ne treba raditi s obzirom da se radi godišnji Izvještaj o liječenju u zdravstvenim ustanovama van sistema zdravstva, koji se objavljuje na zvaničnoj web stranici Fonda, tako da isti od 2011. godine nije ni planiran.

FOND PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA CRNE GORE

Shodno Programu statističkih istraživanja za period 2009 – 2013 godine, razvojni ciljevi Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore su Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koja su u cjelosti realizovana za sve navedene indikatore.

Tabela 9. Prikaz razvojnih ciljeva u nadležnosti Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore

Redni broj	Naziv razvojnog cilja u Programu statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine	Realizovano	Nerealizovano
1.	Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja	✓	

PORESKA UPRAVA

Poreska uprava je shodno Programu statističkih istraživanja za period 2009 – 2013. godine, do 2012. godine realizovala sve navedene indikatore. U 2012. i 2013. godini nijesu realizovani indikatori: Godišnja prijava poreza na dohodak fizičkih lica i Izvještaj o osiguranicima - zaposleni po djelatnosti.

Tabela 10. Prikaz razvojnih ciljeva u nadležnosti Poreske uprave

Redni broj	Naziv razvojnog cilja u Programu statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine	Realizovano	Nerealizovano
1.	Mjesečna prijava za obračun Poreza na dodatu vrijednost	✓	
2.	Mjesečni izvještaj o obračunatim ličnim primanjima za zaposlene	✓	
3.	Godišnja prijava poreza na dohodak fizičkih lica		✓
4.	Prijava poreza na dobit	✓	

KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

U skladu sa Programom Komisija za hartije od vrijednosti je većim djelom realizovala statistička istraživanja. Zbog procesa transformacije investicionih fondova u skladu sa novim Zakonom o investicionim fondovima nije izvršena Analiza kolektivnih investicionih šema u 2012. godini. Slijedi tabela realizacije statističkih istraživanja za periodu 2009 - 2013. godine.

Tabela 11. Prikaz razvojnih ciljeva u nadležnosti Komisije za hartiju od vrijednosti

Redni broj	Naziv razvojnog cilja u Programu statističkih istraživanja 2009 – 2013. godine	Realizacija				
		2009	2010	2011	2012	2013
1.	Analiza poslovanja finansijskih posrednika	✓	✓	✓	NE*	✓
2.	Analiza državnih hartija od vrijednosti	✓	✓	✓	✓	✓
3.	Analiza kolektivnih investicionih šema	✓	✓	✓	NE	✓
4.	Analiza ostalih hartija od vrijednosti	✓	✓	✓	✓	✓
5.	Analiza poslovanja na berzama	✓	✓	✓	✓	✓
6.	Indeksi tržišta kapitala	✓	✓	✓	✓	✓

* Mjesečna statistička istraživanja prikazana kumulativno u kvartalnim Izvještajima o stanju na tržištu hartija od vrijednosti.